

Байженова Г.

*Бул согуш канчалардын жанын алды,
тирүүлөрдүн алын алды, жарынан айрылып,
атасы келбей жетим-жесир калды.
70 жыл өтсө да согуштун тактары жүрөктө турат.
Анткени өлгөнү же тирүүсү билинбей калганы канча?
Ошондуктан согушту мен каргаймын, эл-жеримде болбосун дейм андайды.*

Бул чыгармада согуштан кайтпай калган жоокерлердин энелеринин көз жаши, алардын өмүр бою күтүүсү айтылат.

Негизги сөздөр: көз жаши, эне-бала, согуш, жоокер, апаат, Чагыр.

В этом поэтическом произведении описываются слёзы матерей солдат, не вернувшихся с войны.

Ключевые слова: слёзы, родители, дети, война, солдат, катастрофа, Чагыр.

In this poetic work, describes the tears of mothers of soldiers who did not return from the war.

Key words: tears, parents, children, war, soldiers, disaster, Chagyr.

**ЧАГЫР
CHAGYR**

(1941-жылы согуштан дайынсыз келбей калган кайын атам менен кайнагама арналат)

Кичинекей Чагыр деген айылдан,
Кан жуткузуп, атамдан айрылгам.
Апаат согуш алып кеткен атам менен абамды,
Экөө бирдей кайтпай калган согуштан.

Арман кылам көрбөй калгам көздөрүн,
Же билбеймин элес булас өндөрүн.
Согуш кургур өчү бардай какшаткан,
Укпаганмын эркетип, балам деген сөздөрүн.

Энемди ээрчип, сырды ичиме катамын,
Күндө ыйлайт түшүнбөймүн, капамын.
Кээ күндөрү жакшы сөздү укканда,
Ал капаны унутуп, уктап үйдө жатамын.

Күн болобу, түн болобу маалы жок,
Келме тутуп, энемдин ыйлаганын көрөмүн.
Уккан сайын мен уйкумду жоготуп,
Туруп келип кучактап, бетинен өбөмүн.

Энем байкуш ого бетер шолоктоп,
Көздөн жашын тыялбастан болоктоп.
Сенин көргөн күнүң, не болот деп энекем,
Мен көз жумсам, алар келбей калса тозоктон.

Экөө бирдей кайтпай калды согуштан,
Ыйлап жүрүп Алтын энем болду оорукчан.
Ата жытын жыттабай, акыл кебин укпастан,
Кыйналганмын татаал турмуш кордуктан.

Күтүп жүрүп бир кудайга жалынат,
Капа болуп, кайгыга малынат.
Балдарынын амандыгын тиленип,
Күнү-түнү Теңирине жалынат.

Кайрандарым кетти согуш отуна,
Келбегени калды жердин оюнда.
Кара кийип, көздөн жашты көлдөтүп,
Эмчектеги бала, келин калган боюнда.

Энелерим көздөн жашты тыйбады,
Кай биринде бакырып да ыйлады.
Ошентсе да кеткендерден кабар жок,
Кантип келбейт деп, түк өлүмгө кыйбады.

Экөө бирдей бир үйдөн жок болуп,
Алтын энем, өлөйүн дейт от болуп.
Көздөн жашын тал - тал кылып агызып,
Ботосунан ажыраган боз ингендей боздоду.

Согушундун аны менен иши жок,
Эне кургур кагаз күтөт даде жок.
Үмүт үзбөйт, айрылганын билеби,
Топук кылат балам келет деп коёт.

Атам, абам катар кетип согушка,
Кан жуткандай калыптырбыз орукта.
Элес булас калды эсимде айтканы,
Билбей калгам жанымды коюшка.

Акырында күтүп балдар келишин,
Сезбеди окшойт, өмүрдүн өтүшүн.
Боздоп ыйлап, балдарым келет деп жүрүп,
Билбей калды жүрөк токтоп кетишин

Ата артынан Алтын энем өлдү күйүттөн,
Мен чоңоюп, эч кимим жок күйүккөм.
Антсе деле өлбөгөндүн күнү бар,
Окуп, иштеп, үй жай күтүп сүйүнткөн.

Ошондуктан согушту мен каргаймын,
Болбосо дейм жер үстүндө андайды.
Эл жеримде тынчтык болуп дайыма,
Бүт ааламга бейпилдикти каалаймын

Рецензент:
кандидат филологических наук Исабеков И.Н.